ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Батлан хамгаалах яамны барилга захиалагчийн алба ТӨААТҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СНАГ-2025/066/НА-СТА-ТӨҮГ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү, Нийцлийн аудитын газрын захирал тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас:261663 Цахим хаяг:naranchimegts@audit.gov.mn Хэлтсийн дарга:Б.Лхагвацэнд Утас:261805 Цахим хаяг:lkhagvatsendb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Цэгмиддорж Утас:263533 Цахим хаяг:tsegmiddorjd@audit.gov.mn “Ирмүүн хантайшир аудит” ХХК Захирал Д.Бямбацэрэн Утас:77550809 Цахим хаяг irmuunkhantaishir@gmail.com:

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.17 № 07/1030
танай ______________-ны №________________-т

БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМНЫ
БАРИЛГА ЗАХИАЛАГЧИЙН АЛБА
ТӨААТҮГ-ын ЗАХИРАЛ
Э.МӨНХНАРАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу “Батлан хамгаалах яамны Барилга захиалагчийн алба” ТӨААТҮГ-ыг 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон санхүүгийн тайлангийн тодруулгуудад аудит хийлээ.

Батлан хамгаалах яамны Барилга захиалагчийн алба ТӨААТҮГ -ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлтийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Батлан хамгаалах яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 28-ний н/522 дугаар тушаалыг үндэслэн “Батлан хамгаалахын алба хаагч, хөгжлийн төв”-ийг өөрийн харьяанд шилжүүлэн авч бүтэц орон тоо шинэчлэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант онд нийт 1,370.6 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн нь өмнөх оноос 46.4 хувиар өссөн бөгөөд тайлант хугацаанд 18.2 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

Z:\Yawsan_Bichig\2025\0317 SNAG-58.Docx

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Гэвч, дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн улмаас санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөхөд үндэслэл болохуйц хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо олж авах боломжгүй байна.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэл гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

АТА9693 90 5109
9023030583

Z:\Yawsan_Bichig\2025\0317 SNAG-56.Docx

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН,

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	2023 оны 12 сарын 31	2024 оны 12 сарын 31
1.1.1	Мөнгө,түүнтэй адилтгах хөрөнгө	1,550,570,410.46	2,280,851,984.71
1.1.2	Татвар, НДШ-ийн авлага	4,865,342.95	4,865,342.95
1.1.3	Бусад авлага	516,473.38	388,673.38
1.1.4	Бараа материал	95,563,574.08	113,328,343.00
1.1.5	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	489,832,588.19	257,371,904.00
1.1.11	**Эргэлтийн хөрөнгийн дүн**	**2,141,348,389.06**	**2,656,806,248.04**
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	103,144,288.45	190,197,825.10
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	7,664,166.73	2,705,000.10
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	110,808,455.18	192,902,825.20
1.3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,252,156,844.24**	**2,849,709,073.24**
2	**Өр төлбөр ба эздийн өмч**		
2.1	**Өр төлбөр**		
2.1.1	**Богино хугацаат өр төлбөр**		
2.1.1.1	Дансны өглөг	1,569,492,310.43	2,146,770,928.22
2.1.1.2	Татварын өр	-	2,027,361.12
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	32,701,826.37	32,701,826.37
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	1,602,194,136.80	2,181,500,115.71
2.2	**Өр төлбөрийн нийт дүн**	**1,602,194,136.80**	**2,181,500,115.71**
2.3	**Эздийн өмч**		
2.3.1	Өмч: - төрийн	125,043,641.34	125,043,641.34
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	24,496,368.57	24,496,368.57
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	500,422,697.53	518,668,947.62
2.3.9.1	Тайлангийн үеийн ашиг	0.00	18,246,250.09
2.3.9.2	Өмнөх үеийн ашиг	500,422,697.53	500,422,697.53
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	649,962,707.44	668,208,957.53
2.4	**ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,252,156,844.24**	**2,849,709,073.24**

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	2023 оны 12 сарын 31	2024 оны 12 сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	733,994,645.61	1,370,636,048.75
2	Борлуулалтын өртөг	8,417,465.40	40,725,151.70
3	Нийт ашиг(алдагдал)	725,577,180.21	1,329,910,897.05
4	Түрээсийн орлого	-	-
5	Хүүний орлого	-	-

6	Бусад орлого	-	-
7	Борлуулалт, маркетингийн зардал	-	-
8	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	698,180,749.84	1,288,254,772.39
9	Санхүүгийн зардал	-	-
10	Бусад зардал	-	-
11	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	-	-
12	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	(129,903,426.48)	(3,150,284.37)
13	Бусад ашиг (алдагдал)	(20,502,577.30)	(18,232,229.08)
14	Олз, гарзын дүн	(150,406,003.78)	(21,382,513.45)
15	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг(алдагдал)	(123,009,573.41)	20,273,611.21
16	Орлогын татварын зардал	-	2,027,361.12
17	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(123,009,573.41)	18,246,250.09
18	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(123,009,573.41)	18,246,250.09
19	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-
20	Бусад олз (гарз)	-	-
21	Орлогын нийт дүн	-	-
22	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	-	-

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Өмч	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2022 оны 12 сарын 31-ээрх үлдэгдэл	125,043,641.34	24,496,368.57	623,432,270.94	772,972,280.85
2	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө,алдааны залруулга	-	-	-	-
3	Залруулсан үлдэгдэл	125,043,641.34	24,496,368.57	623,432,270.94	772,972,280.85
4	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
5	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	(123,009,573.41)	(123,009,573.41)
6	2023 оны 12 сарын 31-ээрх үлдэгдэл	125,043,641.34	24,496,368.57	500,422,697.53	649,962,707.44

7	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө,алдааны залруулга	-	-	-	-
8	Залруулсан үлдэгдэл	125,043,641.34	24,496,368.57	500,422,697.53	649,962,707.44
9	Өмчид гарсан өөрчлөлт				
10	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	18,246,250.09	18,246,250.09
11	2024 оны 12 сарын 31-ээрх үлдэгдэл	125,043,641.34	24,496,368.57	518,668,947.62	668,208,957.53

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	2023 оны 12 сарын31	2024 оны 12 сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	1,881,017,026.23	1,758,352,144.96
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	495,453,026.40	646,195,156.42
1.1.2	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	1,331,060,783.24	703,758,242.38
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	54,503,216.59	408,398,746.16
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	1,386,815,125.39	1,563,466,789.27
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	240,627,648.73	420,171,878.43
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	47,772,276.90	87,328,995.71
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	146,995,646.00	77,220,783.00
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	13,645,970.84	20,520,167.79
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс,сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	91,769,321.00	66,561,033.01
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	36,590,431.07	47,647,785.02
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	809,413,830.85	844,016,146.31
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	494,201,900.84	194,885,355.69
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	106,148,120.95	-
2.1.6	Хүлээн авсан хүүний орлого	106,148,120.95	-
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	6,490,000.00	21,725,000.00
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	6,490,000.00	21,725,000.00
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	99,658,120.95	-21,725,000.00
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-

3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	592,745,579.00	912,538,290.00
3.1.4	Бусад	592,745,579.00	912,538,290.00
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	1,813,489,221.13	355,417,071.44
3.2.5	Бусад	1,813,489,221.13	355,417,071.44
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(1,220,743,642.13)	557,121,218.56
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(626,883,620.34)	730,281,574.25
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,177,454,030.80	1,550,570,410.46
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,550,570,410.46	2,280,851,984.71

3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

3.1 Аудитаар нийт 5.7 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 5.7 сая төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 3 албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өглөө.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/Мянган төгрөгөөр/

№	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
1	Орон тооны бус хорооны гишүүний ажлыг хавсран ажиллаж байгаа 2 ажилтанд үндсэн цалингийн 20-50 хувиар тооцоолон нийт 5,776,300 төгрөг олгосон байна.	1	5,776.3	1	5,776.3								
2	Батлан хамгаалах яамны 2023 оны 12 сарын 28-ны өдрийн н/522 дугаар тушаалын дагуу бүтэц орон тоо батлан мөрдүүлэх тухай тушаалаар бүтцийн өөрчлөлт хийж батлан хамгаалахын алба хаагч, ахмадын хөгжлийн төвийн тогтовортой үйл ажиллагааг ханган ажиллах чиглэл өгсөн байна. Чиглэлийн дагуу байгууллага нь үйл ажиллагааны бизнесийн төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулан батлуулж хэрэгжилтийг хагнан ажиллаагүй байна.	1				1	-						
3	Өмнөх оны аудитын зөвлөмжийн хэрэгжилтийн хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хийх ажлын төлөвлөгөө гаргаж үндэсний аудитын газарт тогтоосон хугацаанд ирүүлээгүй	1									1		
4	Дүн	3	5,776.3	1	5,776.3	2	-						

3.2 АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар илэрсэн 2 зөрчилд 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүлэв.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/Мянган төгрөгөөр/

№	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Байгууллагын удирдлагын гаргасан тушаалын хуулийн үндэслэл, хавсралт агуулга алдаатай эрх зүйн шаардлагыг хангахгүй байна.	1				1							
2	Байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журамд заасны дагуу оны эхэнд ажилтнуудын ээлжийн амралтын хуваарь батлаагүй, ээлжийн амралтыг биеэр эдлээгүй	1						1					
3	Дүн	2				1		1					